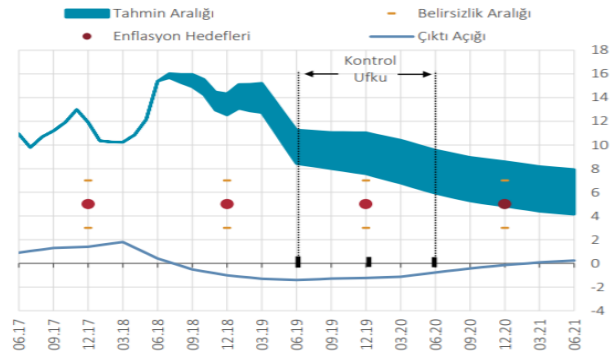

TCMB ENFLASYON RAPORUNDA GÜNCELLEMELER

TCMB, yılın üçüncü Enflasyon Raporunda önemli güncellemelere gitti. Nisan Enflasyon Raporu'na göre 2018 yıl sonu enflasyonu 5 puan yukarı yönlü güncellenerek yüzde 13,4 olarak gerçekleşeceği (70 olasılıkla, 2018 yılı sonunda yüzde 12,5 ile yüzde 14,3 aralığında, orta noktası yüzde 13,4); 2019 yıl sonu enflasyon yüzde 6,5'ten yüzde 9,3'e yükseltilecek (yüzde 7,6 ile yüzde 11,0 aralığında, orta noktası yüzde 9,3) tahmininde bulundu. Enflasyonunun 2020 yılsonunda yüzde 6,7'ye (yüzde 4,8 ile yüzde 8,6 aralığında, orta noktası yüzde 6,7) geriledikten sonra orta vadede yüzde 5 düzeyinde istikrar kazanacağını öngördü.

Enflasyon ve Çıktı Açığı Tahminleri*

Kaynak: TCMB, TÜİK.

* Enflasyonun tahmin aralığı içinde kalma olasılığı yüzde 70'tir.

TCMB VE BDDK'DAN TL VE DÖVİZ LİKİDİTESİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

TCMB, finansal istikrarın desteklenmesi ve TL ve döviz likidite yönetiminin güçlendirilmesi amacıyla TL likiditesinde, teminat kısıtlarını gevşeterek ve yeni araçlar tesis ederek bankaların likiditeye erişimini kolaylaştırdı. Döviz likiditesi için, bir haftaya ilaveten bir ay vadeli depo imkanı sağlanırken gerektiğinde limitlerin artırılabilmesi belirtildi. Bankaların kendi aralarında döviz borçlanması yapabilmeleri için TCMB aracılık faaliyetini üstlendi. TL zorunlu karşılık oranları tüm vadelerde 250 baz puan, yabancı para zorunlu karşılıklarda ise 1-3 yıl vadede 400 baz puan indirildi. Zorunlu Karşılık düzenlemesiyle finansal sisteme 10 milyar TL, 6 milyar dolar ve 3 milyar dolarlık altın likiditesi sağlandı.

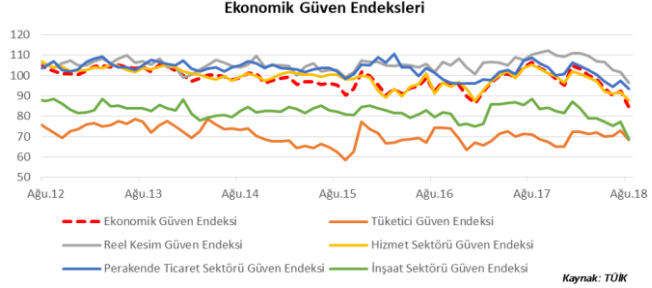
Ayrıca TCMB, haftalık vadede yüzde 17,75'ten repo ihalesi açmazken, TL karşılığı döviz depo ihalesindeki, döviz depo faizini de yüzde 19,25'e yükseltti. Böylece TCMB, faiz koridorunun içinde kalarak fonlama maliyetinin yüzde 17,75'ten yüzde 19,25'e doğru yükselmesinin yolunu açarken, 150 baz puanlık örtülü parasal sıkılaştırma yapmış oldu. TCMB, kur kaynaklı enflasyonist baskıları hafifletmeye çalışırken, 13 Eylül'deki Para Politikası Kurulu toplantısında ek bir sıkılaştırma yapılabileceğinin de sinyalini verdi.

BDDK, yurtdışıyla yapılan SWAP işlemlerine sınırlama getirerek, yurtdışındaki TL likiditesini azaltmayı ve spekülasyon döviz talebini sınırlamayı amaçlayan bir adım attı. Daha sonra BDDK, yeni bir düzenlemeye giderek daha önce yüzde 50 olarak açıkladığı bankaların swap işlemler toplamının bankaların yasal özkaynak toplamının yüzde 25'i olarak revize etti.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) Ağustos'ta bir önceki aya göre yüzde 6,1, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12,9 azalışla 96,4'e gerilerken 2014 yılının Ocak ayından sonraki en düşük değerini aldı. Mevsim etkisinden arındırılmış RKGE ise aylıkta yüzde 5,1, yıllıkta ise yüzde 12,6 azalışla 96,3 oldu. Böylece Ekim 2009'da görülen 96,4 değerinin altına gelmiş oldu.

Tüketici Güven Endeksi Ağustos'ta bir önceki aya göre yüzde 6,5 geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,0 azalarak 68,3 değerini aldı. Tüketici güven endeksini oluşturan alt endekslere baktığımızda gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi yüzde 7,0 azalış gösterirken, genel ekonomik durum beklentisinin de 96,3 değerinden 88,3'e gerilediğini görmekteyiz. İşsiz sayısı beklentisinde artış olurken, tasarruf etme ihtimali de yüzde 6,6 azalış kaydetmiş bulunmaktadır.

Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi bir önceki aya göre Ağustos'ta yüzde 4,2 oranında azalarak 88 değerine, perakende ticaret sektörü güven endeksi yüzde 4 oranında azalarak 93,4 değerine ve inşaat sektörü güven endeksi yüzde 10,7 oranında azalarak 68,8 değerine geriledi.

Ekonomik güven endeksi Ağustos ayında bir önceki aya göre yüzde 9 oranında azalarak 92,2 değerinden 83,9 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni Ağustos ayında geriledi

SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi Üretimi %2,9 arttı

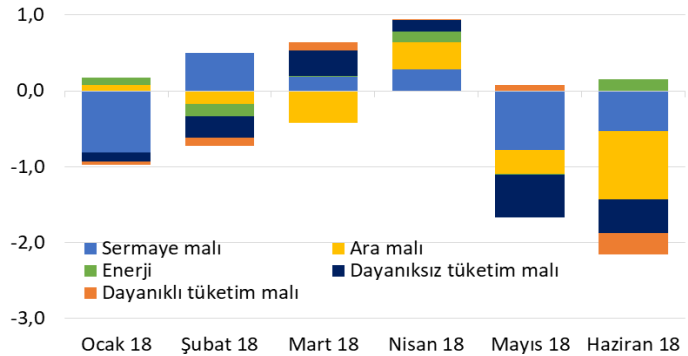

Kapasite Kullanımı Ağustos ayında 0,7 puan

Sanayi üretimi endeksi beklentilerin altında kalarak Haziran ayında yıllıkta arındırılmamış seride yüzde 2,9, takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış seride yüzde 3,2 artış gösterdi. Beklentiler takvim etkisinden arındırılmış seride yüzde 5,0, arındırılmamış seride yüzde 5,4 artış olacağı yönündeydi. Bir önceki çeyrekte yüzde 9,9 olan takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi artış hızının bu çeyrekte yüzde 5,3'e gerilediğini görmekteyiz. Haziran ayında takvim etkisinden arındırılmamış endekste dayanıklı tüketim ve sermaye mali gurubu hariç diğer alt gruplar artış gösterirken en büyük artış yüzde 6,8 ile bir önceki ay olduğu gibi dayanıksız tüketim malları grubunda oldu. Onu yüzde 4,7 artış ile enerji grubu takip etti.

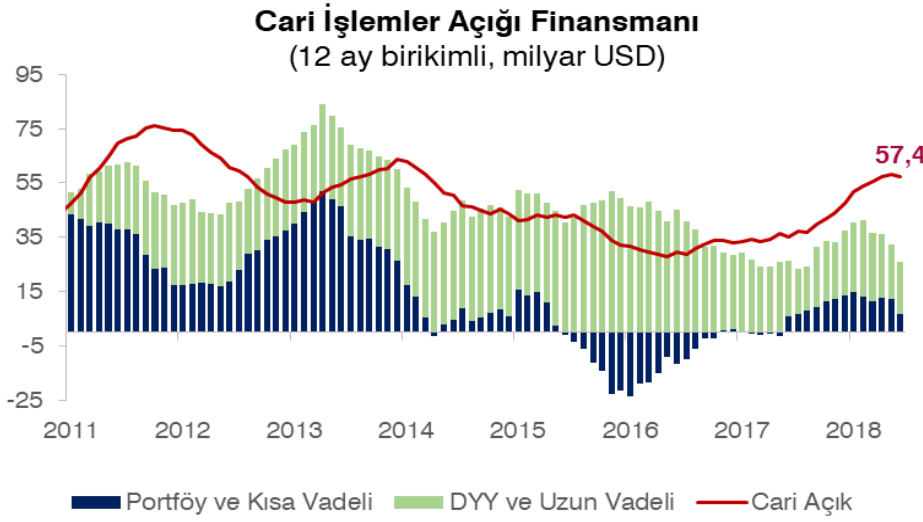
Ağustos ayı Kapasite Kullanım Oranı (KKO) bir önceki aya göre 0,7 yüzde puan ararken, geçen yılın aynı ayına göre 1,0 yüzde puan azalarak yüzde 77,8 değerini aldı. Mevsimsel etkilerden arındırılmış KKO da aylık bazda 0,7 yüzde puan artarken, yıllık bazda 0,5 yüzde puan azalarak yüzde 77,6 olarak gerçekleşti.

Sanayi Üretimine Katkılar (mea, % puan)

ÖDEMELER DENGESİ

Cari İşlemler Dengesi Haziran'da piyasa beklentileri doğrultusunda bir önceki yıla göre yüzde 22 azalarak 3.791 milyar dolardan son 10 ayın en düşük seviyesi olan 2.973 milyar dolar açığa geriledi. Geçtiğimiz yılın Haziran ayında 35,1 milyar dolar olan birikimli cari açık yüzde 64 artışla 57,39 milyar dolara yükselirken bir önceki aya göre gerileme kaydetti. Açığın GSYH'ye oranı ise Mayıs ayındaki yüzde 6,6 düzeyinden yüzde 6,5'e gerilemiş oldu. Haziran ayında ithalat ve ihracat verilerinin cari açık üzerinde etkisi dikkate alındığında net altın ticaretinin etkisi 511 milyon dolar ve net enerji ticaretinin etkisi 3,10 milyar dolar ithalat yönünde olduğu görülmekte.

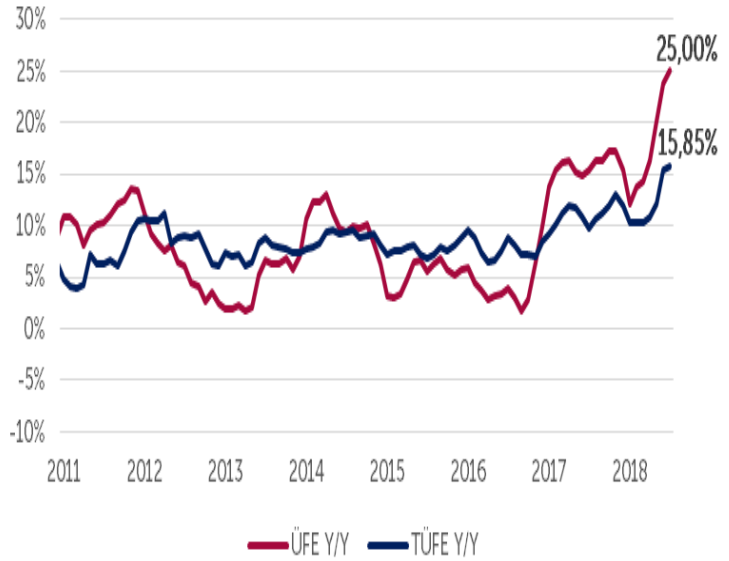

Cari Açık
(12 aylık)
57,4 milyar \$
oldu

ENFLASYON

Temmuz ayında tüketici fiyatları yüzde 0,55 oranında artarak yüzde 1,0 olan piyasa beklentilerinin altında geldi. Böylece yıllık enflasyon 0,46 puan yükselerek yüzde 15,85 oldu. Çekirdek enflasyon göstergelerinden özel kapsamlı TÜFE-B ve TÜFE-C endeksleri ise sırasıyla 0,43 ve 0,49 puan artışla yüzde 15,01 ve yüzde 15,10 oranında gerçekleşti. Alt grupların tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, bir önceki aya göre ulaştırma, konut ve haberleşme grubu artışa en fazla katkıyı verirken, giyim ve ayakkabı grubu ile gıda ve alkolsüz içecekler grubu enflasyonun beklentilerin altında gelmesinde belirleyici oldu. Yurt içi üretici fiyatları Temmuz ayında yüzde 1,77 oranında artarken, yıllık enflasyon 1,29 yüzde puan yükselerek yüzde 23,71'den yüzde 25'e çıktı. Aylık bazda en büyük artış sermaye malı grubunda olurken bunu ara malı grubu takip etti.

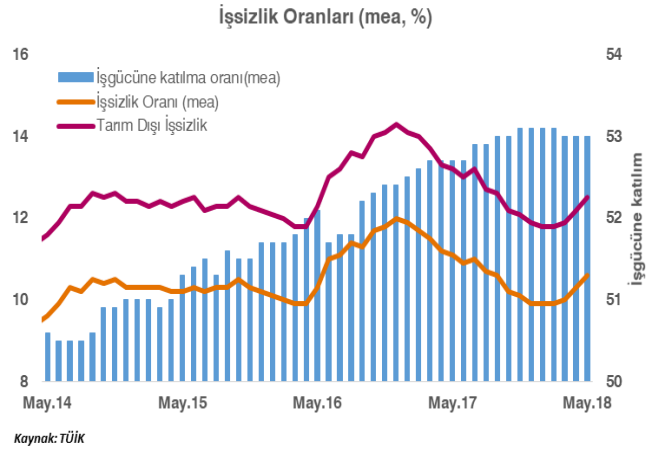
Y-ÜFE Enflasyonu ve TÜFE (Y/Y, %)

Kaynak: TÜİK

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Bir önceki yılın Mayıs ayında yüzde 10,2 olan işsizlik oranı bu yılın aynı döneminde yüzde 9,7'ye gerilerken bir önceki aya göre 10 baz puan artış gösterdi. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı ise bir önceki yılın Mayıs ayında yüzde 11,1 seviyesindeyken, 2018'in aynı döneminde 10,6'ya gerilerken bir önceki aya göre 30 baz puan artış kaydetti. İşgücüne katılım oranı yıllık ve aylık bazda artış göstererek yüzde 53,3 oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılım oranı ise bir önceki aya göre değişim göstermezken, geçen yılın aynı dönemine göre 30 baz puan artışla yüzde 53,0'e yükseldi. İstihdamın yıllık artış hızındaki düşüş Mayıs ayında da devam ederek yüzde 3,0'den yüzde 2,3'e geriledi. Tarım dışı istihdam oranı da benzer şekilde ivme kaybetmeye devam etmekte. Bir önceki ay yüzde 3,8 olan tarım dışı sektörlerdeki istihdam artış hızı yüzde 3,3'e geriledi. Verilerdeki gerileme iç talebin zayıf seyredeceğini düşündürüyor.

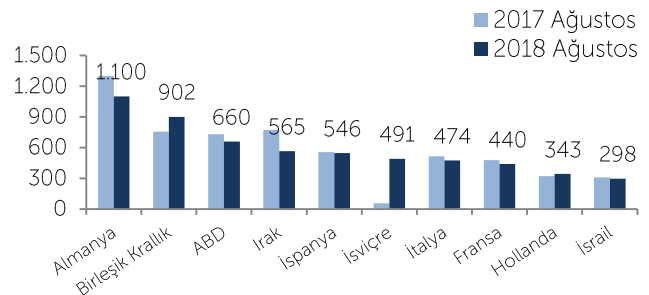

İHRACATTAKİ GELİŞMELER

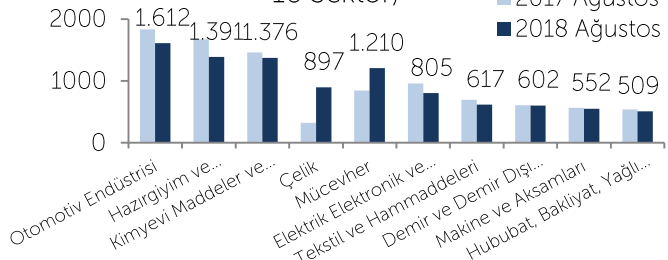
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, Ağustos ayında ihracat yüzde 6,5 azalışla 12,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. Yılbaşından bu yana 8 aylık ihracat 108,7 milyar dolar olurken, son 12 aylık ihracat 162,4 milyar dolara ulaştı. Bu dönemde 169 ülkeye ihracatta TL kullanıldı. Toplam 3,4 milyar TL tutarında ihracat Türk Lirası ile yapıldı. Ağustos ayında gerçekleştirilen ihracatın iş günü bazında ortalama değerine bakıldığında; 26 iş günü olan 2017 Ağustos ayında günlük ihracat ortalaması 480 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 22 iş günü olan 2018 Ağustos ayında bu rakam yüzde 14,6 artışla 550 milyon dolara oldu.

Ağustos ayında sektörel bazda en fazla ihracatı, 1,6 milyar dolar ile yine otomotiv sektörü yaptı. Otomotiv sektörünü, 1,4 milyar dolarla hazır giyim ve konfeksiyon ve 1,3 milyar dolarla kimyevi maddeler sektörleri takip etti. Ağustos ayında en fazla ihracat artışı yaşayan sektörler ise, yüzde 177 ile Mücevher, yüzde 43 ile Çelik, yüzde 10,2 ile Yaş Meyve Sebze sektörleri oldu.

Ülkelere Göre İhracat (milyon \$)

Sektörler Bazında İhracat (milyon \$, İlk 10 Sektör)

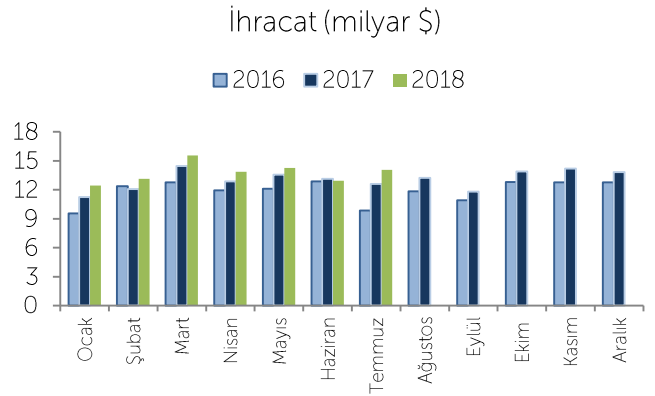
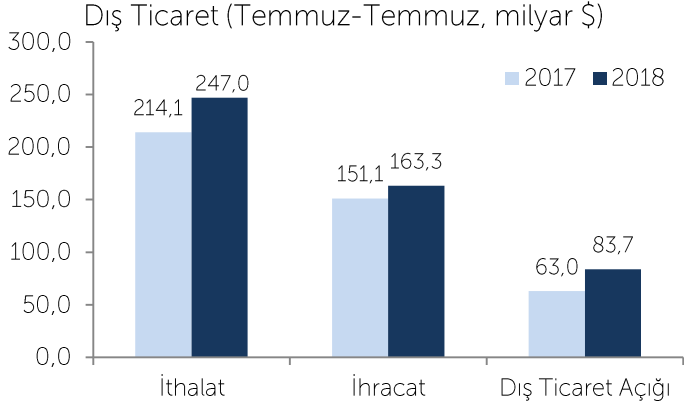

İhracat pazarlarına bakıldığında; Ağustos ayında 219 ülkeye ihracat gerçekleştirildi. Bu ülkelerden 96'sına ihracatta artış yaşandı. En çok ihracat gerçekleştirilen ilk 5 ülke Almanya, İngiltere, Irak, ABD ve İspanya oldu. Bunların yanında, ihracat artışında dikkat çeken ülkeler olarak Yemen'e ihracat 4 katına, Senegal ve Cibuti'ye ihracat 2 katına çıktı. Ülke gruplarında ise AB'ye ihracat Ağustos'ta yüzde 6,1 azalarak 5,6 milyar dolara gerilerken, AB'nin ihracattaki payı yüzde 45,5 seviyesinde oldu.

(Kaynak: TİM)

DIŞ TİCARET DENGESİ

Temmuz ayında dış ticaret açığı yüzde 32,6 azalarak 5,98 milyar dolar olarak gerçekleşti. İlk yedi ay itibariyle dış ticaret açığı yüzde 17,4 artışla 46,75 milyar dolar oldu. İhracat 2017 yılı Temmuz ayına göre yüzde 11,6 artışla 14,08 milyar dolar olurken, ithalat ise yüzde 6,7 azalışla 20,06 milyar dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 58,7'den yüzde 70,2'ye yükseldi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere baktığımızda, ihracat bir önceki aya göre yüzde 5,1 artarken, ithalat yüzde 1,3 azaldı. Yıllık bazda takvim etkisinden arındırılmış verilere göre ihracatın yüzde 10,5 artarken, ithalatın ise yüzde 9,4 azaldığını görmekteyiz. Ocak-Temmuz dönemi itibariyle ise ihracat yüzde 6,5 artarken ithalatın artış hızı yüzde 9,6 oldu. 12 aylık birikimli olarak bakıldığında geçen yılın aynı dönemine göre ihracat yüzde 8,1 artışla 163,28 milyar dolara, ithalat yüzde 15,4 artışla 247,01 milyar dolara yükselmiş oldu. Böylece dış ticaret açığı yüzde 32,9 artış ile 83,73 milyar dolar oldu. Bir önceki aya göre 12 aylık birikimli ihracat artarken, ithalat ise azalış kaydetti. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 66,1'e yükseldi. (Kaynak: TÜİK)

İhracat Temmuz ayında %11,6 arttı

İthalat Temmuz ayında %6,7 azaldı

AVRUPA VE ABD EKONOMİLERİ

Avrupa Merkez Bankası (ECB) gerçekleştirdiği para politikası toplantısında faiz oranlarında ve varlık alım programında değişikliğe gitmedi. Banka, varlık alımını Aralık sonunda durduracağını teyit ederken, en erken 2019 yazına kadar faizleri değiştirmeyeceği söylemini de yineledi.

ABD Başkanı Trump, ülkesini Dünya Ticaret Örgütünden (DTÖ) çekmekle tehdit ederken, Çin'den ithal edilen 200 milyar dolar tutarındaki ürüne yüzde 10 yerine yüzde 25 vergi uygulanacağına ilişkin haberler, iki ülke arasındaki ticaret savaşı gerilimini yeniden nüksettirdi.

FED, gerçekleştirdiği toplantıda faiz oranlarında değişikliğe gitmezken, borçlanma maliyetlerini kademeli olarak artırma planının devam ettiğini ve faizlerin kademeli artırılması ile birlikte ekonomideki büyümenin sağlıklı bir hızda ilerleyeceği görüşünü tekrarladı.